

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 0850814918

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2022-05-25

Utredning av 4H-gård i Rågsveds naturreservat

Rapport

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner rapporten.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda och redovisa den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning för att utveckla en 4H-gård i eller vid Rågsveds naturreservat.

Sammanfattning

Förvaltningen fick i 2022 års verksamhetsplan i uppdrag av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd att utreda lämplig plats och innehåll för en 4H-gård, med målet att kunna fatta ett beslut om 4H-gården under 2022. Rågsveds naturreservat har tidigare pekats ut som ett lämpligt område att utreda.

Rapporten föreslår lämpliga alternativ av ytor för utveckling av en 4H-gård samt innehåll utifrån områdets olika förutsättningar.

Förvaltningen har varit i kontakt med 4H länsförbund i Stockholm för stöd i hur en gård kan startas. Miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har bidragit med information gällande reservatstillstånd och bygglovsansökan i naturreservatet. Fastighetskontoret har tagit fram en grov kalkyl för uppförandet av 4H-byggnader. En mer exakt kalkyl kan tas fram efter Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut gällande den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning.

Förvaltningen kommer därefter ta fram en idéskiss och kostnadsberäkning över en framtida 4H-gård i eller vid Rågsveds naturreservat.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Stadsmiljö och lokaler

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
start.stockholm

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner rapporten och ger förvaltningen i uppdrag att utreda och redovisa den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning för att bygga en 4H-gård i eller vid Rågsveds naturreservat.

Bakgrund

Enskede-Årsta–Vantörs stadsdelsnämnd har i verksamhetsplanen för 2022 gett förvaltningen i uppdrag att utreda lämplig plats och innehåll för en 4H-gård, med målet att kunna fatta beslut om 4H-gården under 2022.

I ett medborgarförslag som inkom till förvaltningen 2021 föreslog en Rågsvedsbo att en 4H-gård borde startas i Rågsveds naturreservat efter ett uppvisat intresse av allmänheten. Förslagsgivaren vallar regelbundet, på uppdrag av förvaltningen, de får som betar i reservatet idag och såg reservatets potential för en 4H-gård. Stadsdelsnämnden var positiv till föreslaget och beslutade i 2022 års verksamhetsplan att utreda lämplig plats och innehåll för en 4H-gård i Rågsved.

Ärendet

Värden en 4H-gård ger

Genom en 4H-gård får stadsdelsområde:

- En mötesplats för människor i olika åldrar
- en fritidsgård
- en öppen förskola
- en arbetsplats
- en utbildningsgård
- en praktikplats för arbetsförmedlingen
- en plats som främjar god mental hälsa med rehabiliteringsmöjligheter för utbrändhet

4H-klubbens ansvar

4H-klubben ansvarar för att:

- Starta en förening genom en 4H-klubb. Det behövs en person eller flera personer med lokalkännedom som har kunskap och vilja att vara med och driva föreningen. Klubben bör marknadsföra sig och skapa ett större intresse och engagemang för drivandet av en 4H-gård.
- Fastställa innehållet av verksamheten och planera medel för drift, personal och djurhållning.
- Söka 4H-bidrag från stadens idrottsförvaltning, föreningsbidrag från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och andra medel från stiftelser och sponsorer.
- Ansöka om och få djurparkstillstånd från Naturvårdsverket.
- Driva verksamheten.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings process och åtaganden

I startandet av en 4H-gård ska förvaltningen:

- Om placeringen av en 4H-gård är inom naturreservatets gräns, ansöka om reservatstillstånd från stadsbyggnadskontoret samt bygglov utifrån naturreservatets föreskrifter.
- Om placering av en 4H-gård är inom detaljplanelagt område, ansöka om tidsbegränsat bygglov på maximalt 10 + 5 år.
- Ta fram en idéskiss på gård med stöd från 4H-länsförbund.
- Beställa en kostnads kalkyl från fastighetskontoret för en föreningslokal (med kök, toalett, dusch, omklädnad, kontor, samlingsrum, tvätt för personal och medlemmar) samt djurhållningslokal(er) med stängsel.
- Ansöka hos Stockholms Länsstyrelse om förprovning gällande djurhållningslokalerna samt eventuellt strandskyddsdispens beroende på gårdens placering.
- Ta fram ett avtal för att 4H-klubben ska kunna bedriva verksamheten på platsen.
- Ta fram ett hyresavtal för 4H-klubben. Fastighetskontoret hyr ut byggnaderna till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, som i sin tur hyr ut byggnaderna till 4H-klubben i andra hand.

Ärendets beredning

Ärendet beretts inom avdelning Stadsmiljö och lokaler. Kontakter har tagits med 4H-länsförbund i Stockholm, Rågsveds 4H-klubb samt andra 4H-gårdar. Inom Stockholms stad har stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, idrottsförvaltningen samt fastighetskontoret involverats i utredningen av en framtida 4H gård i Rågsveds naturreservat.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har utrett vad som krävs för att starta en 4H-gård i eller i anknytning till Rågsveds naturreservat. Med de förutsättningar som krävs för verksamheten bedömer förvaltningen att de ytor som ligger i anknytning till den körbara vägen är av störst intresse.

Förvaltningen har i diskussioner med andra förvaltningar i staden föreslagit en temporär placering vid kolonilotterna (se bilaga 2). Denna yta har inte kapacitet att växa på längre sikt men skulle uppfylla behoven idag och säkerställa att det intresset som finns för en 4H-gård idag inte försvinner.

Förvaltningen föreslår att vidare utredning med idéskiss och kostnadsförslag tas fram som underlag för beslut av lämplig plats, utifrån de alternativ som förslagits i bilaga 2.

Tillgänglighet

Enligt 4H:s riksförbund ska alla gårdar vara tillgängliga för alla. Det är därför viktigt att gårdens placering och utformning möjliggör för parkering och vistelse för personer med rörelsehinder.

Jämställdhet

En 4H-gård är en öppen förening där medlemskapet inte kostar mycket. Genom sitt engagemang ges möjlighet att komma in i en gemenskap samt lära sig om djurskötsel och ledarskap.

Barnrättsperspektiv

Barn och ungdomar är kärnan i en 4H-gård. Barn får möjlighet att lära sig om naturens livscykel genom att göra. När de blir äldre får de lära ut sin kunskap till de yngre. På detta sätt får de ytterligare verktyg för livet genom ledarskapsutbildning och inblick i hur en styrelse fungerar och hur beslut kan fattas.

Förslag

Utifrån de socialt värdeskapande kvalitéer som en 4H-gård ger, bedömer förvaltningen att gården kommer att gynna Hagsätra/Rågsved fokusområde. Genom en placering i Rågsveds naturreservat anser förvaltningen att 4H-verksamheten och naturreservatsskötseln ger goda synergieffekter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner rapporten och ger förvaltningen i uppdrag att utreda och redovisa den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning för att starta en 4H-gård i eller vid Rågsveds naturreservat.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Bilagor

1. Vad är en 4H-gård?
2. Lämplig plats – analys

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-05-11
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2022-05-06